

Krátka správa z vykonanej kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na plnenie programu „Ochrana verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku“ a nakladania s majetkom štátu vo vybraných krajských riaditeľstvách Policajného zboru

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2007, jej účelom bolo preveriť v rámci programu „Ochrana verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku“ a jeho častiach dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť čerpania verejných prostriedkov na ich plnenie; ako aj preveriť stanovenie a plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov.

Predmetom kontroly bolo:

- programová štruktúra krajského riaditeľstva Policajného zboru, plnenie cieľov programu a vyhodnotenie merateľných ukazovateľov,
- analýza hospodárenia za roky 2005 a 2006 v členení podľa položiek rozpočtovej klasifikácie,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami,
- stav správy a ochrany majetku štátu,
- plnenie opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z predchádzajúcich kontrol.

Kontrola bola vykonaná v krajských riaditeľstvách Policajného zboru (ďalej len „krajské riaditeľstvá PZ“) v Bratislave, Banskej Bystrici, Žiline a v Prešove za obdobie rokov 2005 a 2006.

Na program „Ochrana verejného poriadku a bezpečnosti“ bolo v krajských riaditeľstvách PZ rozpísom správcu kapitoly viazaných v rokoch 2005 a 2006 viac ako 99 % celkových výdavkov.

Krajské riaditeľstvá PZ napriek tomu, že boli účastníkmi programu „Ochrana verejného poriadku a bezpečnosti“, nemali v kontrolovaných rokoch stanovené ciele a merateľné ukazovatele programového rozpočtovania na úrovni programu, ani jeho najnižšej vytvorenej časti. Použitie

prostriedkov štátneho rozpočtu sledovali a vyhodnocovali podľa jednotlivých častí programovej štruktúry. Tým, že finančné prostriedky boli rozpočtované a krajské riaditeľstvá PZ ich čerpali v rámci programu a jednotlivých jeho častí bez priamej väzby na definovanie cieľov a určenie merateľných ukazovateľov, nebola v plnej miere dodržaná základná zásada, podľa ktorej je programové rozpočtovanie orientované na výsledok.

Príjmy za rok 2005 krajské riaditeľstvá PZ nespĺnili s výnimkou Krajského riaditeľstva PZ Bratislava, príjmy za rok 2006 prekročili všetky kontrolované krajské riaditeľstvá PZ. Rozhodujúcim zdrojom plnenia príjmov tak, ako v predchádzajúcich rokoch, boli príjmy z dopravných pokút, ktoré tvorili u väčšiny krajských riaditeľstiev PZ viac ako 60 % príjmov.

Schválený rozpočet výdavkov krajských riaditeľstiev PZ v Bratislave, Banskej Bystrici a v Prešove na rok 2005 bol v priebehu roka v záujme zabezpečenia plynulého chodu útvarov PZ a z toho vyplývajúcich potrieb zvýšený o 9,6 %. Výnimkou bol rozpočet výdavkov Krajského riaditeľstva PZ Žilina, ktorý bol znížený o 2,8 % v dôsledku delimitácie hraničnej a cudzineckej polície do Krajského riaditeľstva PZ Banská Bystrica spolu s odovzdaním a prevzatím práv a povinností vyplývajúcich z finančných vzťahov.

V roku 2006 bol rozpočet výdavkov kontrolovaných krajských riaditeľstiev PZ zvýšený spolu o 6,2 %. Rozpočtové opatrenia, ktorými boli uvedené úpravy vykonané, boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov boli zistené viaceré nedostatky pri uplatňovaní ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o účtovníctve a zákona o cestovných náhradách.

V Krajskom riaditeľstve PZ Bratislava bolo zistené porušenie ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň porušenie finančnej disciplíny v dôsledku nedodržania účelu použitia verejných prostriedkov. Zákon o verejnom obstarávaní krajské riaditeľstvo PZ porušilo nezachovaním princípu rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov a nesplnením si povinnosti požiadať uchádzača o vysvetlenie neobvykle nízkej ceny. Zákon o účtovníctve bol porušený nesprávnym účtovaním o zmarených investíciách a zákon o cestovných náhradách nedodržaním lehoty zo strany zamestnanca na predkladanie písomných dokladov potrebných na vyúčtovanie pracovnej cesty.

Krajské riaditeľstvo PZ Banská Bystrica nepostupovalo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite pri predbežnej finančnej kontrole, ktorá nebola vykonaná predpísaným spôsobom.

Krajské riaditeľstvo PZ Žilina v siedmich prípadoch porušilo finančnú disciplínu pri použití verejných prostriedkov za stavebné práce nedodržaním podmienok, za ktorých boli prostriedky poskytnuté. Zákon o verejnom obstarávaní nebol dodržaný pri obstarávaní výmeny okien tým, že nebola uvedená použitá metóda verejného obstarávania a nebolo uvedené kritérium pre výber víťaznej ponuky. Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že v dvoch prípadoch neboli účtovné doklady za vykonané stavebné práce preukázateľné a v štyroch prípadoch krajské riaditeľstvo PZ nedodržalo postupy účtovania.

V Krajskom riaditeľstve PZ Prešov bolo zistené porušenie ustanovenia zákona

o rozpočtových pravidlách verejnej správy poskytnutím preddavku bez zmluvného dohodnutia a jeho nevysporiadaním v rámci rozpočtového roka. Nesprávnym účtovaním o poskytnutom preddavku bol porušený zákon o účtovníctve.

Nedostatky boli zistené aj pri správe majetku štátu, a to najmä pri vykonávaní inventarizácie majetku, v evidencii majetku a pri nakladaní s prebytočným a dočasne prebytočným majetkom štátu.

Pretrvávajúcim problémom krajských riaditeľstiev PZ je vymáhanie pohľadávok z pokút uložených za dopravné priestupky. Vysoký stav týchto pohľadávok sa nedarilo znížiť aj napriek legislatívnej úprave, ktorou bol v roku 2005 novelizovaný Občiansky súdny poriadok a naďalej vykazuje medziročný rast. Napriek využívaniu všetkých zákonných možností na dosiahnutie uspokojenia pohľadávok považujeme vyriešenie problémov v tejto oblasti na základe poznatkov z kontroly naďalej za nevyhnutné. Odporúčame presadzovať takú zmenu legislatívy, ktorou by sa znížila administratívna a finančná náročnosť a zvýšila efektívnosť vymáhania pohľadávok z pokút, ako je napríklad návrh na oprávnenie zadržať vodičský preukaz podľa pripravovanej novely zákona o premávke na pozemných komunikáciách.

Kontrola preukázala vysoký rast nákladov, ktoré krajské riaditeľstvá PZ vynaložili za prepravu a úschovu zaistenej automobilovej techniky a za exekučné konanie v prípadoch, ak je pri vymáhaní pohľadávok z pokút neúspešné.

Výsledky kontroly boli prerokované s riaditeľmi krajských riaditeľstiev PZ. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 25 opatrení, v ktorých boli zodpovedným zamestnancom uložené konkrétne úlohy smerujúce najmä do oblastí úpravy interných predpisov, preškolenia zamestnancov a zosúladenia konkrétnych prípadov so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Správa o výsledku kontroly bola zaslaná Výboru Národnej rady SR pre financie, rozpočet a menu a Výboru Národnej rady SR pre obranu a bezpečnosť pre informáciu a podpredsedovi vlády a ministrovi vnútra SR s odporúčaním prijať systémové opatrenia k jednotlivým problémovým oblastiam.